

Jokiöisten Tietotalo Willen sisäpiha.

Hyvät Metsäpirtin Peltoset!

Elokuussa sukukokouksessa saatoimme todeta, että jäsenmäärämme on taas hieman kasvanut. Metsäpirtissä syntyneiden sukulaistemme rivi luonnollisesti harvenee hiljalleen. Viimeisempänä poistui luotamme lokakuussa Kalevi Peltonen. Jäsenmäärän kasvun selittää paitsi päätös seuran liittymisestä myös nuorten hiljalleen herännyt kiinnostus juuriinsa. Tämä on kovin ilahduttavaa sukuseuran astuessa ensi vuonna seuraavalle vuosikymmenelle.

Kesällä tulee kuluneeksi kymmenen vuotta, kun Ilmi Pesonen, Pirkko Peltonen, Eija-Liisa Veijalainen ja Kalevi Hyytiä perustivat esi-isiemme pellon laidassa Metsäpirtin Peltosten sukuseuran. Sukukokouksessa tuli juhlavuoden vietosta kovin erilaisia ehdotuksia, jotka olivat kaikki varteenotettavia. Lopuksi nousi tasavertaiseksi kaksi ehdotusta, juhlamatka Metsäpirttiin ja juhlapäivä arvoisessaan ympäristössä. Metsäpirtin matka olisi monelle vanhemman sukupolven edustajalle mahdollinen. He kuitenkin toivoivat voivansa olla mukana juhlapöydässä. Niinpä päädyttiin yrittämään järjestää halukkaille matka Metsäpirttiin alkukesästä, jolloin kasvillisuus ei vielä rehoita yli äyräittänsä, vaan sen moninaisuus on paremmin tutkailtavissa. Loppukesästä, elokuun 23. päivä, vietettäisiin sitten Hämeenlinnan seudulla juhmallinen sukujuhla ja – kokous. Hallituksen jäsenet ottavat mielellään vastaan ehdotuksia ja toivomuksia juhlaohjelmaksi. Toivottavasti saamme yhdessä aikaan vielä kauan muistoissa elävän tilaisuuden.

Oikein hyvää juhlavuoden alkua toivottaen
Leni Knutar

Otteita Esa Peltosen puheesta isänsä Kalevin hautajaisissa

Isän juuret ovat nykyisen Venäjän alueella, Karjalassa, Metsäpirtissä Laatokan rannalla jossa hän syntyi, saunassa, 3.12.1938. Vuonna 2005, tänä internetin ihmeellisenä aikakautena, kirjoitin googleen tietenkänsä ensin oman nimeni, ei juuri mitään. Mutta kun kirjoitin isän ja etenkin hänen isänsä nimen Arvin googleen, johan alkoi tarinaa ja taulukoita löytymään!

Metsäpirtissä (entisessä Sakkolan pogostassa (pitäjässä) asui isonvihan aikaan Paavo Peltonen vaimonsa Valpuri Laurintyttären kanssa. Heille syntyi ainakin kymmenen lasta. Heillä on laaja jälkipolvi. Perhe kalasti Suvantojärvellä ja eli kohtalaisen hyvin.

Tuon saman internetseikkailun myötä löytyi myös kokonainen sukuseura Metsäpirtin Peltoset ja isäkin innostui asiasta ja osallistuimme vuonna 2007 Mynämäessä ja 2012 täällä Ukissa järjestettyihin sukukokouksiin ja jäseniksikin liityttiin, se oli aika omituinen tunne kun kaikki osallistujat liittyivät tavalla tai toisella 300 vuotta aiemmin eläneeseen pariskuntaan.

Tuon suvun löytymisen jälkeen kyselin isältä siitä evakkotiestä. Hänhän oli pikkupoika tuolloin eli omia muistikuvia ei tietenkään paljoa ollut. Mutta Metsäpirtistä sodan jaloista Arvi lähti, Helena vaimon ja kolmen pojan kanssa Juvalle, tuonne Mikkelin ja Savonlinnan puoliväliin. Sieltä matka jatkui jossain vaiheessa takaisinkin päin Käkisalmelle mutta sieltä taas uudelleen tuli länteenpäin lähtö päätyen Pohjanmaalle Peräseinäjoelle. Josta matka oli jatkunut Asikkalan Kalkkisiin.

Vuonna 1945 evakkomatka päättyi kuitenkin (meidän onneksi) Uudenkaupungin maalaiskunnan Oksalanpäähän. Evakot asuivat kaikki "Kurikan talossa" ja talkoilla rakennettiin vuoron perään perheille talot. Tällaista talkoohenkeä ja yhteisöllisyyttä ei juuri tänä päivänä löydy.

Sieltä maaseudulta komea 17 v nuorimies lähti työnhakuun ja riiuureissulle kaupunkiin, ilmeisestikin polkupyörällä. VPK-kentän tansseista tuo nuorimies oli lähtenyt seurailemaan nuorta kaupunkilaisneitoa, suutari Lehtosen tyttärtä Airaa. Ja siitä jatkunut Täydellinen elämä onkin tunnettua historiaa johon kuulumme me kaikki.

Isä oli lukumiehiä, ei siinä mielessä, että hän olisi kouluja käynyt mutta hän luki paljon, lehtiä, teksti-tv:tä ja seurasi uutisia todella tarkkaan, hän oli koko ajan täysin viivalla mitä maailmassa ja maailman politiikassa tapahtuu. Ja jos hänellä olisi ollut mahdollisuus käydä muutakin koulua kuin Vohdensaaren kansakoulua voisin kuvitella hänelle vaikka minkälaista oppiarvoa. Mutta silloin maailma olisi menettänyt erinomaisen metallimiehen.

Mutta silloin maailma olisi menettänyt erinomaisen metallimiehen. Isän metallimiehen ura oli alkanut tuolloin 50 luvulla Ugin telakalta ensin vanhemman hitsaajan puikkopoikana edeten siitä sitten

pikkuhiljaa itsekin ammattihitsaajaksi. Ja käsittääkseni hän oli siinä hommassa oikein hyväkin "vitosen sauman mies", tämän voinee Saarisen Asko vahvistaa, isän pitkäaikainen työpari Kemiralta. Tosiaan Uudenkaupungin ja Turun telakoiden laivanrakennuksen jälkeen kolmihenkisen perheen matka (minä olin silloin jo olemassa) jatkui komennushommiin Kemiin jossa syntyi sisareni Eija. Ja sieltä uuden Skoda Octavian kanssa tultiin takaisin Ukiin jossa perhe kasvoi Ari-Pekka velipojalla. Ja isä ryhtyi rakentamaan Hangon saareen Rikkihappo Oy:tä josta tuli myöhemmin Kemira joka nykyisin tunnetaan nimellä Yara.

Metsäpirtin Peltosten sukuseura ry:n sukujuhla ja virallinen sukokokous 24.8.2013 Jokioisilla

Seuran sukujuhla alkoi museojunalla Humppilasta, jonne osa tuli omilla autoillaan ja osa pikajunalla. Nykymuodossaan museorautatien toiminta on alkanut vuonna 1978. Rautatien pituus on 14 kilometriä ja radalla on kolme asemaa: Humppila, Minkiö ja Jokioinen. Vetokalustoon kuuluu tällä hetkellä viisi ajokuntoista höyryveturia ja neljä moottoriveturia. Henkilöliikenteen vaunuja on käytössä toistakymmentä. <http://www.jokioistenmuseorautatie.fi/>

Junamatkalle osallistuivat lähes kaikki juhlijat. Veturinamme oli 1909 valmistettu höryveturi ja vaunuja oli viisi. Vanhin vaunuista oli 1890-luvulta, mukana oli myös mm. Marskin vaunu.

Yksityiskohta Marskin vaunusta

Kaisu ja Viivi Koski viihdyttivät meitä junamatkan aikana soittamalla sota-aikaisia sävelmiä haitarilla ja viululla.

Matka kului rattoisasti seurustellen ja eväitä nauttien. Museorautatieyhdistyksen toimijat kertoivat matkalla ko. rautatien, veturien ja junavaunujen historiasta.

Jokioisten asemalta oli noin puolen kilometrin kävelymatka juhlapaikalle, joka on aiemmin toiminut navettana. Vuonna 1890 valmistuneessa tiilinavetassa oli parsipaikat 200 lehmälle. Navetta tyhjeni vuosien 1997 - 1998 aikana, kun eläimet siirrettiin Minkiön pihatonnavettaan. Jokioisten kunta rakensi vuosien 2006 - 2007 aikana navetan tiloihin Jokioisten Tietotalo Willen.

Juhlan aluksi puheenjohtaja Leni Knutar toivotti meidät tervetulleiksi ja Noora-Nella Maja soitti kanteleella kappaleen Yksinäinen soutaja. Leni kertoi Jokioisten kartanon historiasta ja nykypäivästä.

Kartano perustettiin vuonna 1562, jolloin Ruotsin kuningas Eerik XIV antoi Klaus Kristerinpoika Hornille läänitykseksi Portaan hallintopitäjän Jokioisten neljänneskunnan. Myöhemmät omistajat olivat tunnettuja sukuja, heidän joukossaan mm. Flemingit, Jägerhorn af Spurilat, Reuterholmit, von Willebrandit sekä Mannerheimit.

Ennen virallista sukukokousta pidettiin hiljainen hetki poisnukkuneiden muistoksi. Alkuhankaluuksien jälkeen kokous saatiin nuijittua nopeaan tahtiin läpi. Keskustelua syntyi 2014 pidettävän 10-vuotisjuhlan pitopaikasta. Päätöstä ei saatu aikaiseksi, mutta ehdotuksina jäivät hallitukselle Metsäpirtin matka kesän alussa tai juhla elokuussa esim. Hämeenlinna tai Kartanohotelli Kivennapa Muuruvedellä. Tai sitten molemmat sekä juhlamatka Metsäpirttiin halukkaille että sukujuhla paikassa, jonne pääsee helposti. Hallitus pohtii vaihtoehtoja ja tekee päätöksen mahdollisimman pian.

Virallisen kokouksen jälkeen pidettiin taas pieni tauko ennen kahvia ja maittavaa vadelmakakkua. Kahvin jälkeen Kaisu ja Viivi Koski soittivat kaksi kappaletta.

Heidi Pitkänen Lempäälästä oli kutsuttu kertomaan meille Siirtokarjalaisten asuttamisesta. Hän kertoi asutustoiminnasta talvisodasta jatkosodan alkamiseen. Heidi kertoi olevansa amatöörihistorioitsija, jolle pappi oli kertonut iltasatuina sotajuttuja. Heidin äidin äidin äiti on Peltosia. Esitys oli todella kiinnostava ja mielenkiintoisesti koottu ja Heidi oli saanut siihen mukaan oman suvun historiaa.

Ja tuttuun tapaan pidettiin arpajaiset. Pääpalkinnon, retkivarustein täytetyn suuren repun, voitti Ilmi Pesonen. Repussa oli kirves, saha, kahvipannu ja – paketti sekä päivän Iltasanomat. Ilmille repun sisällöstä saattaa olla apua ja iloa Metsäpirtin talkoomatkoilla.

Taas jäi olo kiireestä, mutta juna odotti asemalla meitä vielä paluumatkalle. Mikä siinä onkaan, että sama tunnin junamatka kuin aamulla tuntui paljon lyhyemmältä? Iloinen rupattelu ja nauru täytti junan ja kaikki vaikuttivat tyytyväisiltä päivän antiin. Vuoden kuluttua taas tavataan!

- Liisa Anttalainen -

Juhlaleipänäkin käytetty puolpielas on toisille herkkua ja toisille kauhistus. Uunilämmin rusinainen makea leipä ja siihen päälle vielä loraus tummaa siirappia käy kahvileivästä.

Puolpielava (puolpielas, puolpielai) tulee venäjän puolivaaleaa tarkoittavasta sanasta polybelyj ja merkitsee kahdenlaisesta jauholaadusta tehtyä leipää.

Ohjeita on monia tekijänsä näköisiä. Monessa ohjeessa on vain aineet ja mitä niillä tehdään, mutta määrät puuttuvat.

Jos unohdat voidella leivät / sämpylät ennen paistamista, niistä tulee kalpeita.

ruisjauhoja
vehnäjauhoja
vettä
hiivaa
suolaa, kuminoita, rusinoita, siirappia

Illalla kuumennetaan vesi kirppuilevaksi ja vispataan siihen ruisjauhot sekä osa kuminoista. Annetaan olla yön yli lämpimässä paikassa peitettynä, vispataan välillä. Aamulla lisätään hiiva, loput kuminat, suola, siirappi sekä rusinat ja alustetaan vehnäjauhoilla aika tiiviiksi taikinaksi. Kohotetaan ja leivotaan pitkänomaisia leipiä ja painetaan viistoja painaumia pintaan. Voidellaan sokerivedellä tai kahvilla ennen uuniin panoa. Kypsinä voidellaan uudelleen. Paistetaan 200 asteessa 40 min.

Puolpielainen

Taikinapohja:

1 l vettä
2½ dl ruisjauhoja

Taikinapohjan lisäksi:

1 dl vettä
50 g hiivaa
1 rkl suolaa
2 rkl kuminoita
1 dl rusinoita
kupillinen siirappia
17 dl vehnä jauhoja
75 g voita

Taikinapohja:

Kuumenna vesi noin 70 asteeseen. Sekoita ruisjauhot veteen ja jätä taikinapohja lämpimään paikkaan imeltymään yön yli.

Varsinainen taikina:

Sekoita aamulla taikinapohjaan 1 dl kiehuvaa vettä, rusinat, suola, kuminat ja muserrettu hiiva.

Sekoita joukkoon puolet vehnä jauhoista. Anna taikinan käydä tunnin verran. Taikina saa kunnolla kuplia.

Tarkista taikinan maku. Saa olla hieman makeaa. Lisää tarvittaessa siirappia. Lisää voi ja loput vehnä jauhoista, alusta taikina ja jätä se nousemaan lämpimään paikkaan.

Leivo taikinasta kolme pitkulaista leipää.

Anna leipien kohota kunnolla. Leikkaa niiden pintaan viiltoja ja voitele leivät sokerivedellä tai kahvilla.

Paista leipiä 225 asteessa 40 minuuttia. Leipä on kypsää, kun pohja koputettaessa kumisee.

Hallitus

Leni Knutar, puheenjohtaja

Kallenkuja 8 B 15, 31900 Punkalaidun, puh. 045 134 5142

leni.knutar(at)elisanet.fi

Sukuhaara: Maria, Martti, Mikko, Tahvo, Mikko, Tahvo (ja Pekka, Matti, Paavo, Paavo)

Taina Saarinen, varapuheenjohtaja / hallituksen jäsen

Jakokuja 12, 21200 Raisio, puh. 045 6757255

taina.saarinen(at)saunalahti.fi

Sukuhaara: Anna Saara, Martti, Antti, Martti, Aatami, Pekka (ja Tahvo), Paavo

Liisa Anttalainen, sihteeri / tiedottaja / hallituksen jäsen

Sorolaisenkatu 9 as 75, 21200 Raisio, puh. 050 538 3550

liisa.anttalainen(at)gmail.com

Sukuhaara: Maria, Juho, Mooses, Aatami, Aatami, Pekka (ja Tahvo), Paavo

Aila Müller, rahastonhoitaja / hallituksen jäsen

Kaislakuja 10, 21110 Naantali, puh. 045 3105390

aila.muller(at)luukku.com

Sukuhaara: Sanna Maria, Antti, Antti, Antti, Mikko, Tahvo (ja Pekka, Paavo, Matti), Paavo

Jyrki Peltonen, hallituksen jäsen

Ahteentie 3 A 19, 26660 Rauma, puh. 050 543 2753

jyrki.peltonen(at)akzonobel.com

Sukuhaara: Veikko, Paavo, Martti, Paavo, Paavo, Paavo (ja Pekka, Tahvo), Paavo

Pirjo Maja, hallituksen jäsen

Soittajankatu 3, 21110 Naantali, puh.0400-999135

pirjo.maja(at)aurinkkosaatio.fi

Sukuhaara: Anna Saara, Martti, Antti, Martti, Aatami, Pekka (ja Tahvo), Paavo

Topi Mellanen, hallituksen jäsen

Kievarintie 3 as 3, 21420 Lieto, puh. 0400 702 702

topimellanen(at)gmail.com

Sukuhaara: Anna Saara, Martti, Antti, Martti, Aatami, Pekka (ja Tahvo), Paavo

Toini Lemmetti, hallituksen varajäsen

Pyhän Katariinan tie 10 C 48, 20780 Kaarina, puh. 040 821 7551

Sukuhaara: Eemil, Eeva, Aapro, Mikko, Nuutti, Matti (ja Paavo), Paavo

Matti Vähämäki, hallituksen varajäsen

Pohjois-Viinikkalantie 13, 01740 Vantaa, puh. 040 525 3894

matti.vahamaki(at)hotmail.fi

Sukuhaara: Maria, Juho, Mooses, Aatami, Aatami, Pekka (ja Tahvo), Paavo

Hallitukselle voi lähettää sähköpostia osoitteella peltoset@peltoset.org

Sukuseuran verkkosivujen uusi osoite on www.peltoset.org

Pirkko Peltonen vastaa hallituksen ulkopuolisena asiantuntijana sukututkimuksesta sekä jäsenrekisteristä. Kaikissa jäsen- ja sukututkimusasioissa voit ottaa yhteyttä:

Pirkko Peltonen, Silkkitie 1 C 41, 01300 Vantaa

puhelin 040 521 1417 tai (09) 857 4617,

sähköposti pirkko.peltonen@fimnet.fi

Kalevi Hyytiä on koostamassa tietokantaa Metsäpirtin väestöstä kirjallisuudesta löytyvien tietojen pohjalta. Tavoitteena on tarjota työalusta verkossa kaikille asiasta kiinnostuneille. Toistaiseksi asiakokonaisuus näkyy osoitteessa: www.metsapirtti.net/kylat/

Tuo sivusto avaa kyläkohtaisen luettelon, jossa kunkin kylän kohdalla on esitetty seuraavia tietoja:

1. Kylän nimi ja sijainti

Kylänimet ovat ajan myötä useaan otteeseen sekä muuttuneet että niiden maantieteellinen sijainti ja koko eläneet. Karttatietojen avulla pyritään tarjoamaan hyvä näkemys (paras estimaatti) todellisuuteen.

2. Luettelo asiakirjoista, joissa on mainittu kylään liittyviä henkilötietoja
Mikäli kyseiset tiedot ovat tarjolla sähköisessä muodossa Arkistolaitoksen tietokannassa, niin viite kyseiseen tietokantaan. Tulkattu tieto asiakirjojen sisällöstä.

3. Kylässä asunut väestö

1700-luvulla asuneiden henkilöiden jälkipolvi-aulut henkilöistä, jotka ovat syntyneet ennen vuotta 1914. Tietokantaan sisällytetään toki myös myöhemmin syntyneet, mutta niitä ei julkisteta verkon yleisessä osassa.

4. Talot ja asukkaat 1939

Tässä osuudessa esitetään kyläkohtaiset kartat, joihin on liitetty talotiedot koordinaatteineen. Taloissa mainitaan asukkaat sekä tarjotaan linkit esipolvi-tietoihin.

Projektin etenemistä voi seurata em. linkin kautta. Mikäli haluat osallistua tähän projektiin, ota yhteys

kalevi.hyytia@metsapirtti.net

Metsäpirtti-ryhmässä Facebook-sovelluksessa on jo yli 400 jäsentä seuraamassa ja keskustelemassa Metsäpirtin historiasta ja perinteistä, joko sinä kuulut ryhmään?

METSÄPIRTIN
PELTOSET

www.peltoset.org

peltoset@peltoset.org

Painopaikka: Killin Kopio Ky, Raisio, 2013

Taitto: Liisa Anttalainen